

Kouluttaja, uudistu ihmisenä!

Rutinoituminen vaivaa, jos kouluttaja vuodesta toiseen pitää samanlaisia kursseja, toistaa samoja asioita ja vastailee samoihin kysymyksiin. Voiko kouluttaja tällaisessa kierteessä löytää jotain uutta, itselleenkin yllättävää? Tätä kysyi logonomi Eeva-Leena Aittoniemi, joka 28.3.95 puhui Helsingin Tietojenkäsittely-yhdistyksen Hetkyn Akva-kerhon jäsentilaisuudessa Puhumalla paras.

Keskustelimme innolla kokonaisilmaisusta, siitä, mitä eleet kertovat, millaisia maneeereita ihmisellä voi olla, kun hän lukee lehdistä, mitä tietyt eleet kertovat, eikä uskalla panostaa persoonaansa peliin. Suomessa ehkä pitääkin esiintyä hillitymmin kuin muissa maissa, kun täällä siihen on totuttu. Liika täydellisyys on kuitenkin pelottavaa, ja opituissa maneeereissa väärinkäsitysten mahdollisuudet ovat suuret.

Kuinka moni tulee ajatelleeksi, että kokonaisilmaisu vaikuttaa ääneen, että ääni kulkee eri lailla silloin, kun kädet ovat avoimet ja ryhti hyvä kuin silloin, kun koko olemus on lukittu? Äänensävy on yksi erinomainen keino havainnollistaa esitettävää asiaa. Toinen helppo keino on kertoa esimerkkejä. Ei aina tarvitse turvautua kalvoihin. Totta ehkä on, että useimmilla ihmisillä on näkömuisti, mutta muunkinlainen aistiärsytys jää mieleen, kun sen tekee tehokkaasti. Eeva-Leena kertoi esimerkin luennoitsijasta, joka aloitti esityksensä laulamalla voimakkaalla tunteella venäläisen romanssin. Jokainen kuulija kiinnostui: Millainen tuo henkilö oikein on? Samalla he kiinnostuivat myös siitä, mitä hänellä oli sanottavaa.

Ensivaikutelma on tärkeä, ja silloin jokainen haluaa tehdä vaikutuksen. Hymyä ei saa unohtaa. Paula Miinalainen kertoi, että hän vie mukanaan kimpun kukkia aina kun hän menee puhumaan, kun luentosalit ovat yleensä hyvin kalseita. Ihana idea! Kun kerroin tämän Tornin Jyrkille, hän seuraavana päivänä koulutustilaisuuden alussa taikoi verhon takaa esiin täytekakun. Mieleen painuvaa, vai kuinka!

Mietimme Eeva-Leenan kanssa, miten koulutustilaisuuden alussa kuulijat saadaan mukaan. Yleisöön pitäisi ottaa kontakti, keskustella vaikka säästä, niin että ihmiset saavat suunsa auki. Akvalaisilla oli erilaisia kokemuksia siitä, miten perinteinen kurssiesittely, jossa ihmiset sanovat nimensä ja firmansa, saataisiin elävämmäksi. Joku ehdotti, että kurssiesittelyä ei kannattaisi pitää heti kurssin alussa, vaan vähän myöhemmin, jolloin nimet jäisivät paremmin mieleen. Joku kertoi kokeilleensa sellaista, että jokainen kertoi vain etunimensä ja luettelon erilaisia itseään kuvaavia adjektiiveja, jotka alkavat samalla kirjaimella kuin etunimi. Pidemmällä kurssilla, jolla ehtii jo tutustua toisiin, voidaan pyytää jokaista kirjoittamaan kolme postitiivistä asiaa toisista kurssilaisista. Tällainen palaute tekee todella hyvää itsekullekin.

Suomalaisten paljon puhuttu small-talkin osaamattomuus ei välttämättä ole vain negatiivista. Suomalaisilla on hyvä hiljaisuuden sietokyky. Tätä Eeva-Leena havainnollisti kuvailemalla kahta miestä jäähyllä saunan jälkeen. He nauttivat kesäillan hiljaisuudesta, ja sanovat jotain vain harvaksseen, pitävät pitkiä taukoja. Olemista ei tarvitse täyttää puheella.

Millä saadaan ehjiä persoonallisuuksia aikaan? Ihmisen pitää rakentaa oma persoonansa ja uskaltaa elää niin, että voi jättää jälkiä ihmisiin, joita kohtaa.

(Eeva-Leena luennoi myös teekkareille, ja Polilla opiskeleva poikani tokaisikin: "Ai, se kertoi teillekin tuon jutun miehistä saunan jälkeen".)

Eija Kalliala